

Thông tin khoa học

**HỘI THẢO XÃ HỘI HỌC
TÔN GIÁO QUỐC TẾ**

Hội thảo lần thứ 29 của Hội xã hội học tôn giáo quốc tế (Société Internationale de Sociologie des Religions/International Society of the Sociology of Religion) (SISR/ISSR) đã diễn ra từ ngày 23 đến ngày 27 tháng 7 năm 2007 tại Leipzig (Cộng hoà Liên bang Đức). Đứng hàng đầu trong các tổ chức xã hội học tôn giáo thế giới, thành lập từ năm 1948, ISSR/SISR là hiệp hội duy nhất sử dụng đồng thời cả hai thứ tiếng, Anh và Pháp, trong các hoạt động khoa học. Mục tiêu của Hội là khuyến khích sự phát triển của bộ môn xã hội học tôn giáo và các ngành khoa học xã hội lấy những hiện tượng tôn giáo làm đối tượng nghiên cứu, đồng thời tạo điều kiện cho việc tăng cường trao đổi khoa học giữa các quốc gia. Hội thảo được tổ chức định kì hai năm một lần và mở rộng cho tất cả những nhà chuyên môn cũng như công chúng. Chủ đề cuộc hội thảo lần này là « [Những] tính thế tục và [những] sự năng động tôn giáo » (Secularity and religious vitality/sécularités et vitalités religieuses). Khoảng 400 nhà nghiên cứu, giảng viên xã hội học, nhân học, sử học, luật học, chính trị học từ hơn 40 nước đã tới tham dự.

Tính thế tục và sự năng động của tôn giáo là hai thực tại, nếu không xung đột quyết liệt, thì cũng thường xuyên trong trạng thái căng thẳng. Tuy nhiên, những nghiên cứu gần đây cũng cho thấy, giữa tính thế tục và đời sống tôn giáo thường có

những mối liên hệ qua lại mang tính biện chứng. Cố gắng vượt qua những hạn chế của các lí thuyết về thế tục hoá từ trước tới nay, cuộc hội thảo lần này hướng đến việc làm sáng tỏ các tương tác giữa hai thực tại kể trên. Tính thế tục là đặc trưng của các xã hội hiện đại, nhưng mặt khác, các tôn giáo, các phong trào tôn giáo, các hình thức tâm linh khác nhau cũng có thể tham gia vào việc «thúc đẩy một trật tự xã hội mới, góp phần vào việc trả lời cho "những khiếm khuyết của nhà nước thế tục". Và, "các vận động tôn giáo cũng có thể mở ra những quá trình đối thoại mới giữa tính thế tục và tính tôn giáo" (trích lời giới thiệu chính thức).

Rất nhiều hoạt động khoa học đã diễn ra trong tuần lễ này, bao gồm: ba cuộc thuyết trình tổng quát, 4 phiên hội thảo theo nhóm, hai diễn đàn những người nghiên cứu mới, 9 nhóm làm việc theo ngôn ngữ và khu vực (Trung-Đông Âu, Hà Lan, Anh, Pháp, Đức, Italia, Nhật Bản, Bắc Âu và Tây Ban Nha), 5 cuộc giới thiệu và bình luận các xuất bản mới, 10 nhóm báo cáo lẻ và 71 nhóm chủ đề, với khoảng 400 tham luận. Trong số 71 nhóm chủ đề, có 10 nhóm tập trung vào vùng lãnh thổ, 6 nhóm thuộc khu vực Châu Âu (Trung-Đông Âu, Tây Ban Nha, Nga, Đông Đức) và 1 nhóm về Mỹ. Về Châu Á, có các nhóm về Ấn Độ, Trung Quốc và một nhóm làm việc về tình hình giảng dạy tôn giáo (bao gồm giảng dạy tôn giáo và giảng dạy các kiến thức về tôn giáo) tại Nhật Bản. Về chủ đề liên quan đến Việt Nam, tham luận của một nghiên cứu viên đến từ Viện Nghiên cứu Tôn giáo có tiêu đề *Tôn giáo và tâm linh*.

PV.